



داستان زندگی پر شمر و با افتخار
مداد عباس

گزیده‌ای از نقاشی‌های
بکسل کیا رکنی

جای سبز او
لیلی گلستان

عباس کیارستمی همیشه لطف داشت و نمایشگاه عکس‌هایش را در گالری گلستان برگزار می‌کرد.*

چندین بار به او پیشنهاد دادم که نمایشگاهی هم از نقاشی‌هایش بگذارد، و او جوابش همیشه همین بود:

«خیلی دوست دارم این کار را بکنم اما این کار مستلزم این است که دست کم شش ماه بنشینم و نقاشی کنم. یعنی هیچ کاری جز نقاشی نکنم و این غیرممکن است».

و «غیرممکن» را بالحنی می‌گفت که متوجه بشوم که واقعاً غیرممکن است.

پس به ناچار سکوت می‌کردم و تسلیم می‌شدم... تا چند ماه دیگر که باز همین صحنه از نو تکرار می‌شد! انگار از رونمی رفتم.

پس نمایشگاه نقاشی ممکن نشد...

یادم می‌آید اواخر دهه شصت بود سالش را درست به خاطر نمی‌آورم. که از من و چند دوست نزدیک دیگر دعوت کرد که به دیدن نقاشی‌های تازه‌اش برویم. رفتیم و از این همه تبحر حیرت کردیم و هر کدام هم یکی دو تا نقاشی خریدیم. یکی از نقاشی‌هایی که من خریدم یک گندم‌زار بود که سگی در میانه‌اش ایستاده بود با آسمانی کیپ ابر. سگ برایم خوشایند نبود و مزاحم لذت بردن ام از نقاشی شده بودا باشک و تردید به او گفتم «می‌شود سگ را حذف کند؟» خنده‌دار و سگ را برداشت. آنچنان که بعدها وقتی از این کارم پشیمان شدم، هرچه گشتم پیدایش نکردم.

اما این فکر در پی ذهن من ماند که چه خوب می‌شد اگر دیگر علاوه‌مندان به نقاشی هم کارهای او را می‌دیدند. و این خواست، سالیان سال در گوشۀ ذهن ماند و هر از گاهی هم تلنگرش را به من می‌زد.

تابلاخره تصمیم گرفتم این کار را انجام دهم. فکرم را با الحمد و بهمن در میان گذاشتم، استقبال کردند و همراهم شدند. بعد جستجوی نقاشی‌ها شروع شد. به همه عالم و آدم سپردهیم که پرس و جو کنند چه کسانی از او نقاشی دارند، و همین بسیج کردن دوستان و آشنایان کلی گره از کارمان گشود. سه کار در خارج از کشور پیدا شد که به ناچار از صاحبانشان خواستیم عکس‌با کیفیت بگیرند و برایمان بفرستند، که لطف کردن و فرستادند. این سه کار در کتاب هست، اما در نمایشگاه نیست.

آرامش در طبیعت

فرشید مثقالی

عصر یک روز تعطیل در فصل بهار با عباس از منزل مرتضی ممیز در کردان عازم تهران شدیم. روز را با مرتضی و همسرش فیروزه گذرانده بودیم. آفتاب داشت کم کم غروب می‌کرد. عباس رانندگی می‌کرد با پاترول نخودی اش. منزل مرتضی تا خود کردن اقلال دقيقه راه بود. جاده باریک، یک طرف کوه و در طرف دیگر رودخانه و تکوتک درختان با برگ‌های نو، مدتی در سکوت گذشت او با سرعتی کم می‌راند و این کنده اجازه می‌داد از طبیعت در آن ساعت روز لذت برد. عباس سکوت را شکست و گفت می‌دونی اگه یه روزی بمیرم دلم برای چی این دنیا تنگ می‌شه؟ گفتم چی؟ گفت برای طبیعت.

چندان اهل پرورش گل و گیاه در خانه اش نبود، گو اینکه به یکی دو تا درخت توی حیاط بد هم نمی‌رسید، اما از بیرون شهر و طبیعت آن بیشتر لذت می‌برد، درواقع به طبیعت کشش خاصی داشت. مهم نبود چه فصلی، بهار، تابستان، پائیز، زمستان، حتی توی برف هم به رانندگی‌های بی‌پایانش ادامه می‌داد، که تا کجا می‌رفت که عکسی از یک درخت در فاصله دور میان طبیعت پوشیده در برف بگیرد. دنبال بهانه بود که از شهر بیرون باشد، روی جاده و در طبیعت.

مدتی نجاری می‌کرد. صندوق می‌ساخت. صندوق‌های کوچک و بزرگ. و فکر می‌کنم بعد ویا همزمان نجاری‌هایش شروع کرد با مداد رنگی نقاشی‌هایی در قطع کوچک، تقریباً حدود $A4$ کمی کوچک‌تر و یا بزرگ‌تر با موضوع طبیعت کشیدن. با همان حوصله و وسوس و دقت و شوق همیشگی اش.

البته به مرور عکاسی از طبیعت جای بیشتری در فضای ذهنش باز کرد، و در فاصله فیلم‌هایش، بیشتر عکاسی می‌کرد، و عکاسی از طبیعت جای نقاشی از روی طبیعت را گرفت.

طبیعت به نوعی آرامشگاه و آسوده‌گاه او بود.

یادش بخیر.